

Den økonomiske og sociale udvikling i Rusland har været katastrofal efter Jeltsins markedsøkonomiske reformer. Antallet af mennesker, som lever under fattigdomsgrænsen, er steget eksplosivt. Når den økonomiske nedtur sættes i sammenhæng med et desperat militært og en tradition for antiestlige holdninger, eksisterer der i Rusland en situation, som kan sammenlignes med situationen i Tyskland efter Første Verdenskrig.

Man skal være forsigtig med historiske paralleller, men der er faktisk en historisk parallel her. Vi kender konsekvenserne af det, og en fascistisk udvikling i Rusland er ikke usandsynlig. Men i den situation må det da være opgaven at gå ind og forebygge i stedet for at opbygge en ny militær magt vendt imod Rusland. Vi risikerer en tilbagevenden til tiden under den kolde krig med den forskel, at NATO's grænse er flyttet mod øst.

Der er ingen tvivl om, at mange koldkrigere ønsker denne udvikling. Der er ingen tvivl om, at mange ønsker at fastholde de gamle fjendebilleder, og det har vi også hørt udtalelser i dag, der tyder på, fra borgerlige politikere. Men giver det virkelig mere sikkerhed? Svaret er nej. Der er langt mere sikkerhed i dag i at støtte økonomisk end i at satse militært. Der er langt mere sikkerhed i at bruge penge på at opbygge især Rusland socialt og økonomisk end i at bruge penge på det danske militær.

Vestunionen er en del af denne udvikling. Når vi afviser at opgive det danske forbehold over for Vestunionen, hænger det i allerhøjeste grad sammen med, at vi ønsker en omdefinering af sikkerhedspolitikken.

Regeringen vil til efteråret samle et flertal bag et dansk forhandlingsudspil op til regeringskonferencen i 1996. Jeg har forstået, at regeringen – minus CD muligvis – ønsker SF med i et sådant udspil. Vort svar er, at vi naturligvis går ind i forhandlingerne om udspillet for at påvirke det og for i sidste ende at sige ja.

Vi havde landsmøde i bededagsferien, hvor vi i enighed vedtog SF's krav til regeringskonferencen. Det centrale i SF's udspil er, at der skal sættes en ny dagsorden for det europæiske samarbejde, hvor åbenhed over for Østeuropa, miljø og demokrati bliver de centrale temaer, og hvor unionsudviklingen stoppes, så der i stedet skabes et Europa i flere rum. Derfor skal Edinburgh-Aftalen fastholdes også efter 1996.

I den sammenhæng undrer det mig ærlig talt, at statsministeren overhovedet ikke i sin tale

nævnte de danske forbehold. Det undrer mig, at hr. Torben Lund var overordentlig uklar med hensyn til de danske forbehold. Men for at skabe større klarhed omkring juraen ønsker vi faktisk forbeholdene indført som en del af selve Traktaten.

Det har været fremme i debatten, at man slet ikke behøver at nævne de danske forbehold, også fra centrale personer i regeringen. Her vil jeg godt sige rent ud, at det kan vi ikke acceptere fra vores side. Edinburghforbeholdene er en aldeles afgørende del af dansk EU-politik, og det ville være fuldstændig absurd, hvis man i et udspil til de andre lande ikke nævner, at vi har forbehold på disse vigtige områder. I så fald ville de andre lande jo få den opfattelse, at vi ikke selv tager dem alvorligt; men det er måske også det, der er meningen.

Vi ved, at der hos andre partier er et ønske om at ophæve forbeholdene. O.k., det har de lov til at mene, vi har meningsfrihed i dette land, men hvis det bliver resultatet af forhandlingerne, bliver det uden SF. For os er det en forudsætning, at der utvetydigt gøres opmærksom på over for de andre EU-lande, at Danmark vil stå uden for den fælles mønt, at Danmark vil stå uden for forsvarsdimensionen, at vi vil stå uden for et overnationalt retligt samarbejde, og at vi ikke vil være med i et europæisk statsborgerskab.

Skal Østeuropa inddrages i samarbejdet, duer det altså ikke at satse på unionsmodellen. Det forudsætter et langt mere fleksibelt samarbejde, et samarbejde i flere rum. Der skal være mulighed for glidende medlemskab, hvor Østeuropa gradvis indføres i samarbejdet.

Miljø og grønne prioriteringer skal have en langt mere fremtrædende plads. Der skal være en reel miljøgaranti, så der ikke hersker tvivl om, at miljøet er vigtigere end det indre marked. Det er utåleligt, at det danske drikkevand skal ødelægges, fordi den agrokemiske industri stiller krav om, at vi skal importere sprøjtemidler, som vi ellers har forbudt. Det er fuldstændig utåleligt, at det ikke bliver muligt at forbyde de vækstoffremmere, som har enormt skadelige konsekvenser.

Men den grønne politik har også en europæisk dimension. Det vil sige, at der også i EU skal gennemføres retsakter, som hæver niveauet for miljøet, og hvormed man kan tvinge de sorte lande til en mere grøn politik.

Det drejer sig om, at der skal sættes mere på demokrati og åbenhed, ikke ved at give Europa-